

Syntagma Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VII. Qualiter inæqualitas Visionis Beatæ respondeat Lumini ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](#)

respondens potentia, & non lumini, nemp̄ vitalitas ipsius Visionis; ergo &c. Respondeo negando antecedens: talis enim vitalitas non distinguitur ab ipsā visione supernaturaliter producta, sicq̄ est etiam supernaturalis, sicut est ipsa visio; sicque non continetur in virtute naturali potentia nude sumptu; intellectus enim non producit vitalitatem in communi, sed singularem, & jam contractam ad talem actum, nemp̄ visionem supernaturalem.

^{119.} Argues 4. Causa perfectior perfectiorem producit effectum; sed nobilior intellectus cum equali lumine est perfectior causa; siquidem perfectior causa consurgit ex perfectiore concausa; sic enim ex perfectiore concausa in lumine consurgit perfectior causa; intellectus autem in facta suppositione est perfectior concausa; ergo perfectiorem elicet visionem. Respondeo primò negando majorem, quæ universaliter non est vera: aut enim procedit de perfectione effectus intensivā, aut specificā: Si primum, ignis est perfectior causa, quām terra; & tamen hæc producit intensiorem fuscitatem: Si secundum, Sol est perfectior causa, quām ignis; & tamen non producit perfectiorem calorem, quām ignis, aut calor; ergo &c.

^{120.} Respondeo secundò quidquid sit de majori in aliis causis, & negando illam in proposito evenitu; hic enim intellectus, ut diximus, extrahitur à suo naturali modo operandi, neque operatur ut intellectus humanus & Angelicus, sed ut potentia intellectiva elevata ad videndum Deum, & prout sic, si habeant aequalē lumen elevans, aequalē visionem in perfectione elicient. Patet in aqua baptismali, & oleo, quando elevantur ad producendam gratiam in sententia afferente, Sacraenta producere gratiam physicè; licet enim sint entitativè inæqualia, prout tamen substant elevatio- ni, sunt aequalia in ordine ad producendam gratiam.

SECTIO VII.

Qualiter inæqualitas Visionis Beatae respondeat Lumini?

^{121.} DIFFICULTAS I. Utrum sufficiat quodlibet lumen in individuo, & in qualibet intentione ad manifestandas simul non tot quin plures perfectiones, aut creature in Deo? Negativè. Ita Cabrer. 3. p. 9. 10. a. 1. d. 3. concl. 2. Bannez. 1. p. q. 12. a. 8. dub. unico. ad 1. & 2. P. Gil. tomo 2. tract. 10. cap. 8. à num. 4. Probatur primò, quia ad videndum in Deo non tot quin plures creature, requirunt penetratio. Essentia secundum non tot quin plures perfectiones, saltem secundarias; sed ad hanc non sufficit lumen in qualibet intentione: Primò, quia alioqui sufficeret quodlibet lumen in qualibet intentione ad comprehendendum Deum, quod infra negabimus: Secundò, quia jam omnes Visiones Beatæ quantum est ex parte luminis, essent aequales, quod dici nequit, cùm merita Beatorum non sint aequalia; alioqui inæqualibus meritis tribueretur aequalē præmium, quod supra negavimus; ergo &c.

^{122.} Probatur secundò à simili, quia eodem modo se habet lumen gloriae in manifestatione objecti beatifici, quo se habet lumen corporeum in manifestatione objecti colorati; sed non sufficit lumen corporeum in quacunque intentione ad manifestandas non tot quin plures gradus objecti colorati; ergo neque sufficiet quodlibet lumen

gloriae in quacunque intentione ad manifestandas in Deo non tot quin plures perfectiones, aut creature.

^{123.} Oppositorum tribui potest omnibus illis, qui asserunt, quamlibet Visionem Beatam in qualibet intentione sufficere ad repræsentandas simul non tot, quin plures creature in Deo, quos infra referemus, idem enim à fortiori supponunt de lumine: pro quibus: Oppones: quæ sunt formaliter in actu cognitionis, prius continentur potentia, & effectiva in sua potentia; immo & multo plura simul, ut patet in actibus, & potentis circa objecta naturalia; siquidem plura semper servant intra virtutem cause, quām cognoscantur simul à potentia; sed visio, quæ habet rationem actus, non tot, quin plura attingit in Deo; ergo eadem manifestabit lumen, quod habet rationem potentie. Respondeo negando minorem, ut patet ex supra dictis, & patet ex infra dicendis.

^{124.} Difficultas 2. Utrum sufficiat quodlibet lumen ad manifestandas in Deo qualibet creature seorsim acceptas? Negative. Probatur primò, potest enim dari lumen adeò remissum, ut nullas in Deo ostendat creature, prout supra diximus; ergo dari poterit aliud ita ostendens has creature, ut alias perfectiores, & in quibus sit plus intelligibilitatis, non manifeste.

Probatur secundò, quia non quodlibet lumen ostendit qualibet perfectiones primarias, aut secundarias Essentia Divina; siquidem quædam sunt magis intelligibilis, quām alia; ergo neque quodlibet creature in Deo cognitas. Confirmatur, quia lux corporalis, aut visio ejus intentionis, quæ sufficit ad videndum distinctè unum aliquod objectum, non est satis ad videndum quodlibet aliud seorsim; siquidem poterit offerri aliud, in quo continetur cognoscibilia, quæ virtutem lucis, aut potentia superent; ergo similiter.

Advertes tamen, resolutionem procedere de creaturis absolutè, & simpliciter; nam si sermō sit de iis, quæ continentur intra sphæram activitatis ipsius luminis, verissimum est, posse quodlibet lumen qualibet seorsim sumptas ex illo numero suæ activitatis manifestare.

^{125.} Difficultas 3. Utrum sufficiat quodlibet lumen ad manifestandas non tot, quin plures creature, aut perfectiones in Deo, saltem successivè? Respondeo cum distinctione: si procedat de facto, lumen gloriae nullum omnino objectum manifestare potest successivè: Si autem de potentia absoluta, non implicat lumen gloriae, quod successivè ostendat non tot, quin plures creature, aut perfectiones divinas ex iis, quæ continentur extra suam sphæram.

Probatur prima pars, quia lumen gloriae de facto non potest ostendere objectum alterum, quām per visionem attingi potest, cū totam vim habeat in ordine ad visionem; sed Visio Beata de facto ad nullum objectum de novo terminari potest; alioqui posset realiter mutari contra id, quod supra diximus; ergo neque sic poterit de facto lumen gloriae de novo, sive successivè objecta aliqua manifestare.

^{126.} Probatur secunda pars, quia lumen gloriae in ratione potentia supernaturalis visiva Dei non est deterioris conditionis, quām sunt naturales potentia in ordine ad sua objecta naturalia; sed quodlibet potentia naturalis, sive intellectiva, sive voluntiva potest de facto tendere in non tot, quin plura objecta naturalia, saltem successivè, ex iis, quæ continentur intra sphæram sui objecti formalis;

ergo

ergo saltem de possibili id poterit lumen gloriae.

Affirmativa sententiam absolutam, & sine ul-
la distinctione tenuerunt D. Bonavent. in 3. dist. 14.
art. 2. q. 3. *Paludan.* ibid. quest. 1. a. 3. *Marsil.* q. 10.
& probabilitate Richard. quest. 2. art. 2. & pro ca-
dem sententia citari possunt Doctores, qui teneant,
Visionem Beatam repræsentare posse, imo de facto
repræsentare plures creaturas de novo cognitas in
Verbo absque ulla sui mutatione, quos supra retu-
limus; siquidem idem à fortiori tenentur dicere de
lumine gloriae: Pro quibus:

Opponens: Lumen gloriae habet se ad Visio-
nem, sicut potentia naturalis ad suos actus natu-
rales; siquidem habitus supernaturales, inter quos
est lumen gloriae, potentiae vocantur; sed omnis
potentia naturalis potest successivè non tot, quin
plures actus elicere intra sphæram suæ activitatis;
ergo etiam lumen poterit successivè ostendere non
tot, quin plures perfectiones, aut creaturas in
Deo. Respondeo id quidem posse de possibili, non
autem de facto, prout proximè diximus.

Difficultas 4. Utrum determinatio luminis ad
manifestandum certum numerum perfectionum
divinarum, & creaturarum in Deo proveniat ex
certa, & determinata illius intensione; non autem
ex peculiari differentia individuâ? Affirmativè. Ita
expresè P. Gil. tr. 10. cap. 9. deduciturque ex Al-
tissimor. lib. 2. sum. tr. 5. quest. 3. ad 5. *Richard* in
3. dist. 14. art. 2. q. 3. & 4. *Carthus.* in 4. dist. 49.
quest. 4. quest. 3. *Egid. quodlibet.* 3. quest. 2. §. ult.
Palat. quest. 2. fine. & aliis, quatenus quidam eo-
rum assertunt, Beatos quosdam videre plura in Deo
ex eo, quod habeant majorem virtutem, & melius
lumen: alii verò id ex eo provenient dicunt, quod
quidam Beati Essentiam habent sibi magis unitam
ratione majoris luminis, quam alii.

Probatur primum à simili, quia ex maiore inten-
sione specie visibilis provenit, quod in objecto
distinguamus plures partes; siquidem quantum quis
magis accedit ad objectum, ubi species magis in-
tensta est, tanto melius illud videt, pluresque in eo
partes distinguuntur, quas tamen ex longiori spatio
non distinguuntur, ut experientia satis constat; er-
go pari modo ex majori intensione luminis plures
perfectiones, & creaturas in Deo attingemus. Se-
condum etiam à simili de luce corporea, quia expe-
rientiali ipsa constat, quo objectum, oculus, &
medium clariori, sicque intensiori luce perfundun-
tur, eò plures partes objecti distinguuntur, eas-
demque clarius, id est, secundum plures sui gra-
duos, & partes discerni, quam antea; ergo pari
modo, quod lumen gloriae fuerit intensius, eò
plures Dei Perfectiones, & plures in eo crea-
ture videbuntur.

Contra illud opinantur Cabrer. 3. part. quest. 10.
art. 2. d. 2. num. 23. & d. 4. à num. 57. *Navarret.*
controv. 44. §. Sequitur P. Soar. lib. 2. de Attrib.
cap. 26. num 21. quatenus docent determinationem
luminis ad videndum certum numerum creatura-
rum in Deo provenire ex modo individuali, sive
differentia individuâ ipsius luminis peculiaria: pro
quibus: Objicies 1. Major, aut minor intensio lu-
minis est tantummodo variatio ejusdem forma secun-
dum magis, & minus; sed hæc solùm poterit
conducere ad videndum intensius, seu melius idem
objectum, quam antea videbatur, non verò ad
videnda plura, aut plures rationes de novo; si-
quidem ea sola variatio reperitur in effectu, qua-
datur in forma eundem causante; forma autem,
sive lumen solùm variatur secundum magis, & mi-
nus; ergo solùm secundum magis, & minus va-

riabitur effectus, sive objectum: consequenterque
major intensio luminis non efficit, quod plures
perfectiones, aut creature videantur in Deo.

Respondeo negatio minorem; licet enim ma-
jor intensio luminis non variet objectum simpliciter;
illud tamen varia secundum quid, nempe fa-
ciendo, quod idem objectum percipiatur secun-
dum plures partes distinctius, quod sufficit. Patet,
quia variatio intensiva secundum magis, & minus
in lumine corporali conducit, & sufficit ad viden-
dum plures partes, quæ antea non videbantur in
objecto colorato; ergo etiam eadem conduceat,
& sufficiat in lumine gloriae ad videndas distinctè
plures partes, consequenterque plures crea-
turas in objecto beatifico, quæ antea non ita vide-
bantur.

Objicies 2. Lumen gloriae, utpote habitus su-
pernaturalis, qui vicem potentiae habet, habet
se ad suum objectum, sicut se habent potentiae
naturales ad tua; sed quod una potentia naturalis
plura objecta percipiat, quam alia, provenit ex sua
peculiari differentia, & non ex majori intensione;
potentiae enim sunt intensio[n]is incapaces; ergo
idem dicendum de lumine gloriae. Respondeo ne-
gando majorem; disparitas est, quia potentiae na-
turales, cum resulant ab anima secundum ipsius
vires naturales, & commenlurentur objectis juxta
virtutem animæ, que ex se est determinata, quin
unquam varietur naturaliter, inde est, quod ex se,
& ex sua peculiari differentia sint determinatae ad
talia objecta, absque ullo augmento intensivo: at
verò lumen gloriae, cum sit potentia supernaturalis
data à Deo, non secundum mensuram animæ,
sed juxta Dei benefacitum, & merita cuiusque,
habeatque le per modum habitus, augeri potest à
Deo vel minui secundum intensi[n]em pro merito
cuiusque, ex qua habebit, quod plura, aut paucio-
ra objecta in Deo manifestentur.

Objicies 3. & efficacius: Minus Beatus, conse-
quenterque remissiori lumine perfusus, potest vi-
dere in Verbo plura, quam videat magis Beatus
intensiori lumine donatus, si v. g. ad statum mi-
nus Beati, aut quia alicius Religionis Fundator,
aut ex alio capite, pertinet plura videre, quam ad
statum magis Beati; ergo jam determinatio visio-
nis ad plura, vel pauciora objecta simul attingen-
da reduci nequit ad intensi[n]em, aut remissio-
nem luminis, sed ad solam illius differentiam
peculiarem.

Respondeo cum P. Mol. 1. part. quest. 12. art. 8.
d. 5. memb. 6. §. Dicendum. P. Gil. cit. n. 10. Ban-
nez art. 10. hic dub. unico. ad 4. Zumel. art. 8. quest.
unica, & aliis negando absolutè antecedens, quod
simpliciter est falsum, quatenus Theologi com-
muniter docent, quod majorem quis habet Beati-
tudinem, eò plura videare in Deo. Unde quando
ab eisdem dici solet, contingere posse, quod mi-
nus Beatus ratione sui statutis plura videat in Deo,
quatenus scilicet alicius Religionis Fundator, aut
quid simile, sermo est de pluribus individuis ex-
istentibus in aliqua differentia temporis, quæ ratio-
ne proprii statutis ad statutum unius Beati spectare
possunt, & non alterius magis Beati; hoc tamen
non tollit quominus magis Beatus in Deo videat
absolutè plures species, aut plura individua ex po-
sibilibus, ut proximè citati Doctores dicunt; sicq[ue]
absolutè verum est, quod in resolutione defen-
dimus.